ОБЕКТНО-ОРИЕНТИРАН АНАЛИЗ И ДИЗАЙН

ПЛАНИРАНЕ (INCEPTION)

Планиране (INCEPTION)

- Каква е визията за проекта?
- Осъществим ли е?
- Закупуване и/или създаване на нов продукт?
- ◆ Груба преценка на разходите \$10K-100K?
- Трябва ли да продължим или не?

Планиране (INCEPTION)

Планирането в едно изречение:

• Визия (формулиране) на обхвата на продукта, представите и бизнес състоянието.

Основният проблем, решен в едно изречение:

• Споразумели ли са се заинтересованите лица за вида на проекта и струва ли си да се инвестира в сериозно проучване?

Планирането може да е много кратко

Целта на планирането е да се определят някои основни представи за целите на проекта, да се определи дали е осъществим и да се уточни дали си струва да се проучи сериозно.

Ако предварително е решено, че проектът със сигурност ще бъде изпълнен и е осъществим (например защото екипът е разработвал такива проекти), тогава началната фаза ще бъде особено кратка.

С какви документи може да се започне?

Artifact ¹	Comment				
Vision and Business Case	Describes the high-level goals and constraints, the business case, and provides an executive summary.				
Use-Case Model	Describes the functional requirements, and related non-functional requirements.				
Supplementary Specification	Describes other requirements.				
Glossary	Key domain terminology.				
Risk List & Risk Management Plan	Describes the business, technical, resource, schedule risks, and ideas for their mitigation or response.				
Prototypes and proof-of-concepts	To clarify the vision, and validate technical ideas.				
Iteration Plan	Describes what to do in the first elaboration iteration.				

С какви документи може да се започне?

Artifact ¹	Comment		
Phase Plan & Software Develop- ment Plan	Low-precision guess for elaboration phase duration and effort. Tools, people, education, and other resources.		
Development Case	A description of the customized UP steps and artifacts for this project. In the UP, one always customizes it for the project.		

Не е ли това много документация?

Изисквания

Изисквания -

възможности и ограничения, на които системата (и пообщо проектът) трябва да отговаря.

Управление на изискванията –

"систематичен подход към откриването, документирането, организирането и проследяването на променящите се изисквания на една система" [RUP].

Основна класификация на изискванията

- Функционални (functional)
- Нефункционални (non-functional)

Типове изисквания в UP

B UP - Unified Process изискванията се категоризират според FURPS+ модела със следните значения:

- Функционалност(Functionality) функционални възможности.
- Използваемост(Usability) човешки фактор, помощ, документация.
- **Надеждност(Reliability)** честота на грешките, възможност за възстановяване, предсказуемост.
- **Представяне(Performance)** време за отговор, производство, точност(прецизност), наличност, използване на ресурсите.
- Поддръжка (Supportability) адаптивност, възможност за поддръжка, интернационализация, възможност за конфигуриране.

Типове изисквания

Типове изисквания

- Знакът "+" в FURPS+ означава помощни фактори, като:
- **Имплементация** ограничения на ресурси, езици и средства, хардуер...
- **Интерфейс** ограничения, създадени от връзката с външни системи.
- Операции управление на системата в операционната среда.
- Пакетиране
- **Юридически фактори** лицензиране и т.н.

Components of **FURPS+**

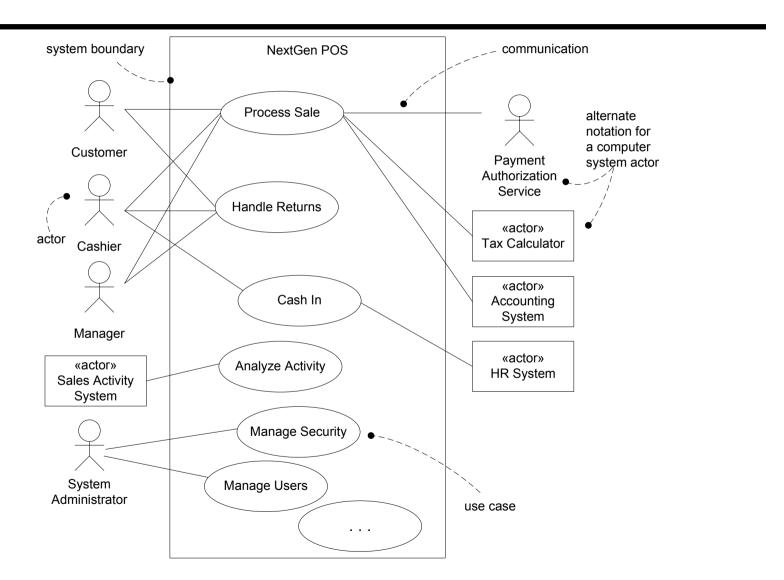
Functionality	Feature set capabilities, security, generality			
U sability	Human factors aesthetics, consistency, documentation			
R eliability	Frequency/severity of failure, recoverability, predictability, accuracy, MTBF			
Performance	Speed efficiency, resource usage, throughput, response time			
S upportability	Testability Adaptability Compatibility Serviceability Localizability	Extensibility Maintainability Configurability Installability Robustness		

Grady, 1992

Друга категоризация на изискванията

- Функционалните изисквания се разглеждат и записват в:
  - Модел на потребителските случаи (Use-Case Model)
  - В списък със системни характеристики в документа Vision.
- Другите изисквания могат да бъдат записани в:
  - Потребителските случаи, с които са свързани
  - Документ Supplementary Specifications.
- Допълнителни темплейти Volere

Use case диаграма - пример

Модел на потребителските случаи

- Определяне и записване на потребителските случаи.
- Свързване на потребителските случаи към целите на потребителя и основните бизнес процеси.
- Използване на кратък, нормален и пълен формат (brief, casual, fully dressed).
- ↓ Цели и сюжети (Goals and Stories)
- Актьори и роли

Цели и сюжети

- Потребителските случаи (Use cases) са механизъм, който помага за опростяването и разбирането на проекта. Неформално това са сюжети за използването на система, така че да постигнат определени цели.
- Пример за потребителски случай в кратък формат:
  - Обработка на продажба: Клиент закупува стоки. Касиерът използва POS система, за да отбележи всяка стока. Системата представя общата сума и детайли за всяка покупка. Клиентът въвежда информация за плащането, която системата проверява и записва. Системата обновява записа на стоките. Клиентът получава касова бележка от системата.

Потребителски случаи - дефиниции

- **Актьорът (actor)** е нещо с поведение, като човек (идентифицира се с роля), компютърна система или организация
- Сценарий (scenario) определена последователност от действия и взаимодействия между актьорите и системата, нарича се още инстанция на потребителския случай. Той представлява определен сюжет за използване на системата, или един възможен път през потребителския случай; Пример за сценарии: успешна покупка на стоки в брой, невъзможност за закупуване поради неуспешна транзакция от кредитна карта.
- Потребителски случай (use case) множество от свързани успешни и неуспешни сценарии, които описват как актьор използва системата за постигане на своя цел.

Потребителски случай в нормален формат (casual format)

Обработка на връщанията

• Основен успешен сценарий: Клиент идва на касата с покупки за връщане. Касиерът използва POS системата да запише всяка върната покупка...

Потребителски случаи и алтернативни сценарии

- Обработка на връщанията Алтернативни сценарии (Alternate Scenarios):
  - Ако оторизацията на кредитната карта е неуспешна, уведоми клиента и поискай алтернативна форма на плащане
  - Ако идентификаторът на стоката не се намира в системата, уведоми касиера и предложи ръчно въвеждане

Потребителски случаи и RUP

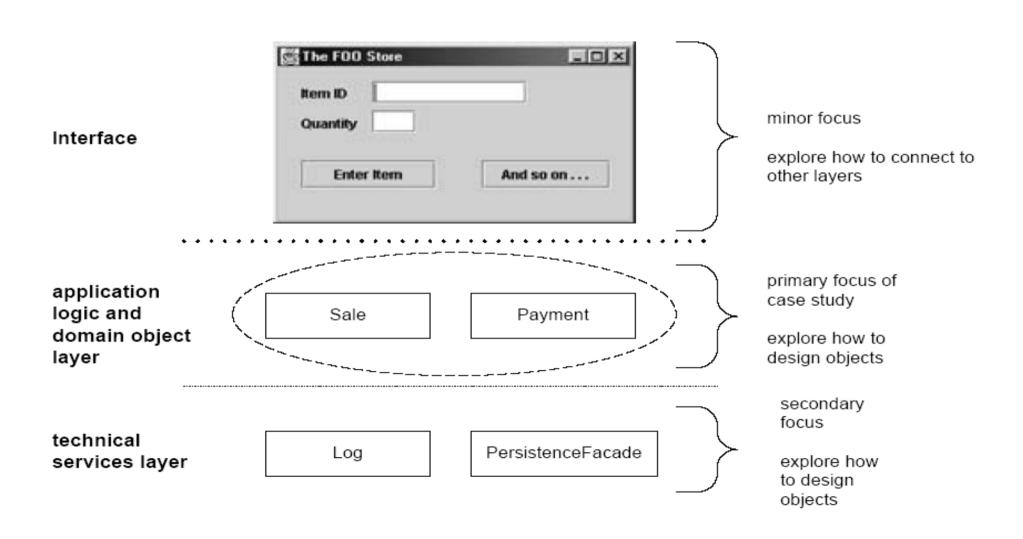
• Подобна дефиниция на потребителските случаи е предоставена от RUP:

Множество от инстанции на потребителския случай, където всяка инстанция е множество от действия, които системата изпълнява, за да произведе забележим резултат, който има стойност за определен актьор.

Потребителски случаи и функционални изисквания

- Потребителските случаи не отразяват всички изисквания, а най-вече функционалните, или какво трябва да прави системата. Възможно е да се използват и за други видове изисквания.
- Потребителските случаи са текстови документи и тяхното създаване е свързано с писане на текст
- UML дефинира Use-case диаграми, които визуализират имената на потребителските случаи и актьорите и техните връзки.

Очертаване на архитектурните нива

Настройка на процеса и разработката

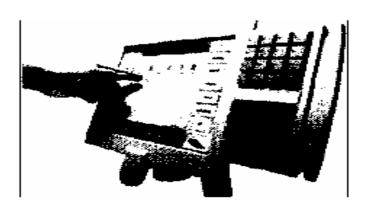
Discipline	Artifact	Incep.	Elab.	Const.	Trans.
	Iteration-*	11	ElEn	CL.Cn	T1T2
Business Modeling	Domain Model		s		
Requirements	Use-Case Model	S	r		
	Vision	s	r		
	Supplementary Specification	s	r		
	Glossary	s	r		
Design	Design Model		s	r	
	SW Architecture Document		s		
	Data Model		s	r	
Implementation	Implementation Model		s	r	r
Project Management	SW Development Plan	s	r	r	r
Testing	Test Model		s	r	
Environment	Development Case	S	r		

Table 2.1 Sample Development Case of UP artifacts, s - start; r - refine

The NEXTGEN POS System

Компютърно приложение за у-ние на продажби и плащания.

• Обикновено се използва в магазините Включва хардуерни компоненти като компютър и скенер за бар-кода и софтуер.

The NEXTGEN POS System

- Хардуер
  - Компютър
  - Бар-код четец
- Софтуер
  - С-ма за данъци
  - С-ма за склад

Case study - стратегия

- Итеративна разработка
- Итеративно обучение